STICUSA KNIPSELKRANT 81

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN DINSDAG 21 MEI 1985

Gesprek Deetman-Rozendal

NIEUW SYSTEEM VAN STUDIE-FINANCIERING

WILLEMSTAD - Gedurende het bezoek van 16 t/m 19 mei 1985 aan de Nederlandse Antillen, heeft Minister W.J. Deetman besprekingen gevoerd met zijn ambtsgenoot Minister F. Rozendal van Onderwijs. Tevens heeft hij op Aruba gesproken met de gedeputeerden J. van der Kuyp en mw. G. Bareño.

Hoofddoel was informatie te verschaffen over het nieuwe stelsel van studiefinanciering, dat binnen niet al te lange tijd aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden.

Ook zullen in het nieuwe stelsel Antilliaanse studenten op dezelfde wijze als Nederlandse studenten gebruik kunnen maken van de mogelijkheden die de wet biedt.

De specifieke wensen van de Antilliaanse Regering werden door beide Ministers onder de loupe genomen. Er werd aandacht besteed aan:

1. De bescherming van Antilliaanse opleidingen, teneinde te voorkomen dat deze leeglopen omdat studenten verkiezen in Nederland te gaan studeren.

2. De mogelijkheid om in Nederland studerende Antillianen voor een vergoeding van reiskosten in aanmerking te laten komen om in de Nederlandse Antillen hun stage te lopen. Dit om vervreemding van de studenten met de Antillen te voorkomen.

3. De informatie vanuit Nederland aan de Nederlandse Antillen m.b.t. de voortgang van de studie.

Genoemde informatie is voor de Antilliaanse Regering van vitaal belang bij het opstellen van een behoefteplanning van beroepskrachten.

E.e.a. zal, in het kader van de privacy-bescherming, op zijn juridische merites worden bezien.

4. De mogelijkheid een aantal werkzaamheden vanuit Groningen op de Antillen te laten uitvoeren; dit in het licht van een verdere decentralisatie.

Vervolgens werd een aantal specifieke onderwijsproblemen aan de orde gesteld zoals:

a) Extra-begeleiding van Antilliaanse studenten aan enkele geselecteerde H.B.O.-instellingen.

b) De problemen van het zevende en achtste vlak bij de toelating tot de Nederlandse instellingen van wetenschappelijk onderwijs.

c) De Taalproblematiek.

d) De mogelijkheid voor Antillianen om gebruik te kunnen maken van de Nederlandse Open Universiteit.

Tenslotte hebben de bewindslieden nog van gedachten gewisseld over de situatie die zal ontstaan na het opheffen van de Adviesraad voor Culturele samenwerking binnen het Koninkrijk. (RVD).

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN
Vrijdag 24 mei 1985

Hoorspel op Radio Hoyer I

WILLEMSTAD - Op dinsdag 28 mei a.s. om half drie 's middags zendt Radio Hoyer I het eerste deel uit van het hoorspel "Marilijn".

Dit hoorstel, waarin "een belangrijk jeugdprobleem" aan de orde komt, is een project van de Lions Club Curacao, waarmee deze service-club een bijdrage wil leveren aan het Jaar van de Jeugd.

Het hoorspel, waaraan bekende acteurs als Rina Penso en Ro de Palm en vele anderen hun medewerking verlenen en dat uit 12 afleveringen bestaat, wordt driemaal per week via Radio Hoyer uitgezonden. De herkenningsmelodie wordt gesteeld door de jeugdband "Name".

De Beurs
Maandag 20 mei 1985

Bezoek Dra. Westerman

ORANJESTAD Mw. dra. Westermann - Van den Steen, docente aan de Universiteit van Utrecht, verblijft momenteel op Aruba.

Mr. Westerman is betrokken bij de monumentenzorg in Nederland en is tevens lid van de Sticusa. Zij bezoekt hier de studenten die aan de Utrechtse Universiteit biologie studeren en op de Antillen stage lopen.

Gedurende haar bezoek aan Aruba heeft mw. Westermann vergaderd met de Stinapa en het natuurpark Jamanota bezocht. Ook bracht zij een bezoek aan het archeologisch en historisch museum en de Openbare Bibliotheek.

DE BEURS
Zaterdag 25 mei 1985

Het projekt Bolivar/Brion

WILLEMSTAD – Dr. Roberto Palacios Gonzalez, ambassaderaad bij het Venezolaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken is onlangs uit Den Haag naar Curacao gekomen.

De heer Palacios is belast met de leiding van een archief-onderzoek van betrekkingen tussen Venezuela en het Koninkrijk der Nederlanden in historisch perspectief. Dit is een programma van de Venezolaanse en Nederlands-Antilliaanse regeringen.

Van Antilliaanse zijde hebben aan dit onderzoek meegewerkt de heer Luis H. Daal en Dr. Alexandro Paula. Ook de heer Luis Daal verblijft op het ogenblik op Curacao. Het is de bedoeling dat deze heren binnenkort met Minister President Mevrouw Liberia Peters zullen overleggen over het voortzetten van dit onderzoek. In het Rijksarchief in Den Haag, dat alle medewerking verleent, heeft men vele stukken gevonden die betrekking hebben op de verhouding tussen Simon Bolivar en de Curacaose vrijheidsheld Luis Brion.

MARIN MARS, buitenlandse gastsoliste in het Jubileum Festival ter viering van het Vierde Lustrum van het Curacaos Jeugdorkest, werd in 1963 geboren in Amsterdam; toen ze vier jaar oud was kreeg ze haar eerste vioollessen en later volgde ze haar professionele opleiding aan het Sweetlinck Conservatorium bij Mark Lubotsky. In die tijd maakte zij verschillende malen deel uit van het Nationaal Jeugd Orkest Nederland en het Wereld Jeugd Orkest. Vanaf haar twaalfde jaar was zij ook actief in de kamermuziek en volgde onder meer lessen bij de bekende Eli Goren. Momenteel is zij vaste medewerkster in het Son-Strijk Orkest Nederland en in Per Musica, een internationaal kamerorkest. Onlangs mocht het Jeugdorkest via mevrouw Derksen van de Sticusa krantenknipsels uit Nederland ontvangen, waaruit bleek dat Marin Mars begin april in het bekende vioolconcours Oscar Back, de tweede prijs en de Bumafondsprijs verwierf. Nauwelijks een week later, op 12 april toen Jaap van Zweden ziek werd, viel zij in als soliste in het vioolconcert van Beethoven met het Amsterdams Philharmonisch Orkest o.l.v. Ken-Ichiro Koboyashi. De recensies vermeldden hoe zij uitblonk door haar artistieke intelligentie en muzikale intensiteit en flair. Op Curaçao zal Marin Mars voor u optreden als vioolsoliste in de Sinfonia Concertante voor viool, altviool en orkest KV 364 van Wolfgang Amadeus Mozart met het Festival Symphonie Orkest o.l.v. Eric Gorsira op maandag 17 juni in Centro Pro Arte; dit concert wordt herhaald in Cas di Cultura op Aruba woensdag 19 juni, terwijl op beide eilanden in de ochtenduren ook speciale schooluitvoeringen plaatsvinden. Marin Mars verleent ook haar medewerking aan de concerten van het Festival Strijk Orkest en de Festival Camerata later in de maand.

Voortbestaan Sternkolonie Aruba in gevaar

ORANJESTAD - Stinapa Aruba heeft de laatste jaren campagne gevoerd ter bescherming van de sterns, die in grote aantallen broeden op de koraalriffen te Seroe Colorado.

Een groot gevaar voor het voortbestaan van deze sterns wordt gevormd door het feit dat elk jaar weer mensen de riffen bezoeken om eieren te verzamelen voor verkoop aan derden en of voor eigen consumptie. Vorig jaar werden deze zeevogels voor het eerst grondig bestudeerd. Daarbij is gekonstateerd dat het hier om een zeldzame soort gaat. Mede door de strenge controle van verschillende instanties op ons eiland is het broedseizoen (de maand mei) van deze vogels vorig jaar met succes verlopen.

Voor het voortbestaan van de sterns is het van groot belang dat er geen eieren geraapt worden. Dit jaar worden er echter steeds weer mensen op het rif gesignaleerd die de vogeleieren rapen, hetgeen de uitroeiing van de sternkolonie zou kunnen betekenen.

Er zijn thans geen eieren meer te vinden op het rif, met als gevolg dat de vogels radeloos rondvliegen op zoek naar hun eieren die kortgeleden zijn weggehaald. Officieel is de stern een beschermde vogel. Het is verboden de eieren van de stern te rapen en overtreding van dit verbod levert een strafbaar feit op.

Tenzij er een eind komt aan het verstoren van de vogels tijdens het broedseizoen dreigt er uitroeiing met als gevolg het verlies van een zo belangrijke atractie.

Stinapa Aruba streeft naar het behoud en de bescherming van onze natuur en wil met dit streven een bijdrage leveren tot het aantrekken van meer toeristen, wat gezien de moeilijke tijden van groot belang is.

Stinapa Aruba doet een dringend beroep op een ieder om de vogels op het rif met rust te laten om zodoende deze zeldzame vogels voor ons eiland te behouden.

TEKEN- EN SCHILDER-WEDSTRIJD VOOR JEUGD

WILLEMSTAD -- Het Cultureel Centeum LIBERTHAS, gevestigd aan de Scharlooweg 61, heeft in het kader van het "Jaar van de "Jeugd" het plan opgevat om in samenwerking met de Dienst Cultuur van het Eilandgebied Curaçao, een schilder/tekenwedstrijd te organiseren onder de jeugd vanaf 14 jaar op Curaçao.

Deze wedstrijd wordt gehouden in het Wilhelminapark en wel op Zaterdag 25 mei a.s., en vangt aan om 09.00 uur 's morgens.

De bedoeling is dat er dan Zondag 26 mei om 10.00 uur 's morgens, een expositie gehouden wordt in het Wilhelminapark, om de jury in de gelegenheid te stellen de werkstukken te beoordelen.

De inschrijving is geheel gratis. Er wordt geschilderd op een plaat wit hardboard met een afmeting van — 40 x 55 cm.

De kinderen dienen om half negen 's morgens aanwezig te zijn om materialen (zoals verf, hardboard of etalagekarton en palet), in ontvangst te nemen.

Het enige wat meegebracht moet worden zijn penselen, kwastjes en een lapje.

De onderwerpen waaraan de kinderen zich moeten houden zijn: . . . .

1. Curaçao en haar architektuur.
2. Typische gewoontes en feesten van Curaçao,
3. Curaçaose landschap/bomen, bloemen, vogels, etc.,
4. Curaçaose baai met haar vissers (eventueel met verschillende soorten vissen),
5. portretten van de curaçaose bevolking.

Wanneer er nog kinderen mochten zijn, die alsnog hieraan willen meedoen, kunnen zij zich nog inschrijven en wel in het Cultureel Centrum "LIBERTHAS", iedere middag tussen 15.00 en 19.00 uur. Sluitingsdatum donderdagmiddag 7 uur 's avonds. Er zijn prijzen voor de beste twaalf werken uitgeloofd.

Zeer geslaagde toneel opvoeringen voor kinderen op Bonaire

WILLEMSTAD/KRALENDIJK - Gedurende het afgelopen weekeinde, is op Bonaire onder auspicien van het Cultureel Centrum Bonaire, de toneelgroep van Sociedad Pro Arte Escénico, onder leiding van Eddie Pieters Heyliger, opgetreden met een middag toneel voor kinderen.

Zaterdag in de namiddag is opgetreden te Kralendijk in het Jeugdhuis Jong Bonaire voor een niet geheel volle zaal. De kinderen die wel aanwezig waren hebben veel plezier beleefd van de toneelstukjes "De Betoverde Mondorgel" en "Jopie als Standbeeld". Bovendien is opgetreden de Boneriaanse jeugddansgroep "Jinnies".

Zondag was Rincon aan de beurt en werd een voorstelling gegeven in het splinternieuwe gemeenschapsgebouw Centro di Bario Rincon.

Ook in Rincon was de zaal propvol. De kinderen hebben net als op Curacao en te Playa genoten van de straffen die de dieven opgelegd kregen en zoals de streken van Jopie werden afgestraft. Tevens was er een optreden van de jeugddansgroep Bellisima.

In tegenstelling met Playa, waar de Bonairiaanse volkslied niet voorhanden was, werd te Rincon de middag geopend met het spelen van de Boneriaanse en Curaçaose volksliederen.

Wij verstrekken deze gegevens om het publiek op de hoogte te stellen dat het tournee van de Sociedad Pro Arte Escénico naar Bonaire matinee's te brengen, suksesvol is geweest.

Zowel aan de heren Salomons Rudy Domacassé van het CCB, als aan de heer Jimmy Trenidad van de Centro di Bario Rincon onze dank, dat zij ons hebben willen ontvangen en de kinderen hebben kunnen genieten van toneel, speciaal voor hen bestemd.

1942-1943

DE SCHUTTERS VAN HABAAI

WILLEMSTAD - Na 40 jaren biedt Lieutenant Kolonel Georges Seppen via de heer Luis Daal de eerste en enige vlag aan van een onderdeel van de Curaçaosche Krijgsmacht in de jaren 1940-1945 aan Het Curaçaosche Museum.

Afgelopen dinsdag overhandigde Luis Daal deze vlag officieel aan Verele Engels en werd even stilgestaan bij dit historische feit. In 1940 werd, onder Gouverneur G.J.J. Wouters, de Weermacht op Curaçao versterkt; de "Schutterij" werd opgericht en gevormd. Zij groeide gestadig uit van de ene lichting naar de andere, en zocht een onderkomen. Na het Quarantainegebouw ging de Weermacht naar Suffisant. Decentralisatie was uit meer dan één oogpunt een militair tactisch belang en zo werden gevormd "DE NEDERLANDSCHE TROEPEN HABAAI".

Vanwege de oorlog werden de meisjes uit het meisjespensionaat "Welgelegen" op Habaai huiswaarts gedreven (terug naar Venezuela en Colombia) en kwamen 172 mannen binnen om, met een ruime encadreering van Mariniers, de bewoners te worden van de mooiste kazerne van het gebiedsdeel Curaçao: de badkamers waren rose betegeld en er was een overdekt zwembassin. Waar vroeger vrolijke meisjes lachten en giechelden, klonken toen de commando's.

De vlag, ontworpen door de heer Seppen en vervaardigd door de eerwaarde Zusters van Welgelegen op Habaai, werd toen iedere dag gehesen en ingehaald vóór de ingang van de kazerne Habaai en wel onder de Nederlandse vlag aan een hoge vlaggemast. Ook werd de vlag gebruikt als "Clubvlag Habaai" bij sportevenementen op het sportpark Mundo Nobo en het Rifstadion.

De vlag is een zogenaamde gevierendeelde achtkleedsvlag, in wit en blauw en draagt, behalve het rijkswapen van Nederland, in oranje de letters N.T.H. (Nederlandse Troepen Habaai). In 1943 verscheen een klein gedenkboekje over de N.T.H., waarin veel bekende namen staan.

De "bemanning" van Habaai, een zogenaamde "walinrichting" onder Marine-commando, bestond uit een compagnie Zware Infanteriewapenen aangevuld met een detachement Mariniers. De compagnie telde 3 pelotons:

1. een gemotoriseerd peloton Zware Mitrailleurs
2. Een peloton Mortieren van 81.
3. Een batterij Infanteriegeschut.

Het onderdeel ontstond in 1942 en werd einde 1943 opgenomen in het bataljonsverband van de - inmiddels onder invloed van de organisatie van de USA-troepen op de Ned. Ant. - gecentreerde troepensterkte op Suffisant.

Ook werd overhandigd de stempel van de Commandant van de N.T.H. en het gedenkboekje uit 1942/1943.

Wij zijn de heer G. Seppen bijzonder dankbaar voor dit genereuze gebaar en het zal een eer zijn om over 3 maanden deze vlag nog eens te mogen hijsen ter herinnering aan "DE SCHUTTERS VAN HABAAI".

TONEELWORKSHOPS OP ARUBA

ORANJESTAD --Als vervolg op het internationale toneelfestival welke het Cultureel Centrum van Aruba in oktober vorig jaar met veel succes heeft georganiseerd zijn kontakten gelegd met de voorzitter van de internationale jury van dit festival om gedurende 1985 een workshop te komen verzorgen voor de lokale toneelspelers.

Het betreft hier de Paraguayaan Agustin Nunez-Talavera die toneelregie heeft gestudeerd aan de theateracademie van de Universidad Nacional van Rio de Janeiro in Brazilie.

Deze expert heeft ook gestudeerd bij wereldberoemde leraren zoals Augusto Boal in Argentinie, Enrique Buenaventura in Paraguay, Alwin Nikolais van de "Dance Theatre of New York", Bernd Herberger uit Munchen en bij het "Piccolo Teatro di Milano" in Italie. Ook was hij genodigde bij het Wereld Toneelfestival in Sitges, Spanje, in 1983.

Voor de toneelworkshop op Aruba - met een duur van 6 weken - bestond zoveel belangstelling dat het noodzakelijk was twee workshops te organiseren waar leden van toneelgroepen, leerkrachten, werkers bij buurtcentra en toneelliefhebbers aan deelnemen. De workshops omvatten groepsdynamiek, lichamelijke expressie, elementen van optreden, stemoefeningen, maquillage en scenografie.

De heer Nuñez-Talavera, die in Bogota direkteur is van een centrum voor toneelexpressie met een afdeling voor kinderen, is ook deskundige op het gebied van poppenkast. Hij is bereid gevonden om gedurende zijn verblijf op Aruba hierover een workshop te geven aan een groep kleuterleidsters en jeugdleiders.

Pedro Libert werd op 1 februari 1961 op Aruba geboren en verhuisde op zijn tweede jaar naar Curacao. Hij komt uit een zeer muzikale familie, vader speelt orgel, de oudste broer accordeon en saxofoon, een andere broer contrabas en piano, een zuster cello. Op Curacao kreeg Pedro zijn opleiding bij Eric Gorsira aan de stichting Curacaos Jeugdorkest. Op 13-jarige leeftijd speelde hij als solist in het Dubbelconcert van Bach en voor zijn vertrek naar Nederland in 1978, trad hij als solist op in de Trauermusik voor altviool en strijkorkest van Hindemith en in de Havanaise voor viool en orkest van Camille Saint-Saëns. Op het gebied van kamermuziek was hij op zijn veertiende jaar b.v. eerste viool in het Octet voor strijkers van Mendelssohn, dat toevalligerwijs ook op het Festival programma staat, waarbij hij nu echter de eerste altviool zal vertolken. Aan het Utrechts Conservatorium werd al gauw de recommendatie van zijn Curacaose leraar overgenomen en ging hij daar over op de altviool bij de Russische altist Michail Geller; vorig jaar behaalde hij de [illegible] derwijsakte B voor altviool [illegible] werd uitgekozen voor de opleiding tot uitvoerend musicus. De Curacaose altviolist Pedro Libert zal voor u optreden als altvioolsolist in de Sinfonia Concertante voor viool altviool en orkest KV 364 van Wolfgang Amadeus Mozart met het Festibal Symphonie Orkest o.l.v. Eric Gorsira op maandag 17 juni in Centro Pro Arte; een herhaling vindt plaats op woensdag 19 juni in Cas di Cultura op Aruba, terwijl op beide eilanden in de ochtenduren ook speciale schoolvoorstellingen plaatsvinden.

Pedro Libert verleent ook zijn medewerking aan de concerten van het Festival Strijk Orkest en de Festival Camerata later in de maand.

Alg. Dagblad 8/6-85

VERZAMELD WERK VAN COLA DEBROT

UITGEVERIJ Meulenhoff is begonnen met het op de markt brengen van het *Verzameld Werk* van de Antilliaanse schrijver Cola Debrot (1902 - 1981). De eerste twee delen van de zes die er komen, zijn er: *Over Antilliaanse cultuur* en *Gedichten*.

In het Letterkundig Museum is tot 1 augustus een tentoonstelling te bezichtigen over Debrot. Hij is bij een breed publiek bekend als de schrijver van *Mijn zuster de negerin*, dat voor het eerst in 1934 werd gepubliceerd in *Forum*.

Debrot heeft echter veel meer geschreven dan wordt gedacht. Veel van zijn verhalen en essays zijn onvindbaar voor het grote publiek omdat ze in moeilijk verkrijgbare oude tijdschriften stonden en nooit zijn gebundeld. Zijn gedichtenbundels werden nooit herdrukt.

• *COLA DEBROT* -

Debuut

Debrot debuteerde niet, zoals wordt verondersteld, met *Mijn zuster de negerin*. Al op zestienjarige leeftijd publiceerde hij onder de naam van zijn moeder, Nouel, de dichtbundel *Heimwee* (1918). Het meeste schreef Debrot tussen 1933 en 1952. Tussen 1952 en 1970 vervulde hij bestuurlijke en politieke functies en schreef hij niet zo veel. Pas na zijn pensioen in 1970 bloeide zijn produktiviteit weer op.

Debrot was getrouwd met de Amerikaanse danseres Estelle Reed door wie hij kennismaakte met de Franse schrijver Céline die op zijn beurt weer leefde met de danseres Elisabeth Craig. Céline en Debrot ontmoetten en spraken elkaar veel tussen 1928 en 1932.

Vanaf zijn aankomst op Curaçao in 1948 stimuleerde hij daar het culturele leven en de jonge Antilliaanse schrijvers zoals Frank Martinus Arion. In Nederland ging Debrot om met Vestdijk, Marsman, Engelman, Du Perron, Ter Braak en Dubois, terwijl hij contacten had met beeldende kunstenaars zoals Pyke Koch, Charles Roelofsz, Edgar Fernhout en A. C. Willink.

De expositie in het Letterkundig Museum toont niet-gepubliceerde brieven, onbekende foto's en handschriften, boeken, tijdschriften en curiosa.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Donderdag 30 mei 1985

In nieuw UNA-cahier

DILEMMA'S VAN DEKOLONISATIE EN ONTWIKKELING

WILLEMSTAD - De komende staatkundige veranderingen en de problemen van sociaal-economische ontwikkeling vormen beleidsterreinen waarop zich veel vragen voordoen. Door de Universiteit van de Nederlandse Antillen is nu een UNA-cahier uitgebracht waarin een pleidooi wordt gehouden voor onderzoek op korte termijn dat antwoorden oplevert waardoor zowel Antilliaanse als Nederlandse bestuurders gesteund worden bij het maken van beleidskeuzen. Het UNA-cahier "Dilemma's van dekolonisatie en ontwikkeling: ontwerpen voor onderzoek" is het (eerste) resultaat van een geplande samenwerking tussen de Caraibische Afdeling (CARAF) van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV) en de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA).

De auteurs zijn drs. Ingrid Koulen van CARAF en Dr. Peter Verton en Rupert Silberie M.A. van de faculteit der sociale- en economische wetenschappen (SEF) van de UNA.

Koulen maakt onder de kop "Europa en het Caraibisch gebied" een vergelijking van de invloed van de Europese mogendheden op de sociaal-economische en staatkundige ontwikkeling van hun (voormalige) koloniën in deze regio.

Verton plaatst Nederland in de rollen als dekolonisator en als donor en de Nederlandse Antillen als nieuwe natie en als ontwikkelingsland naast elkaar. Silberie gaat in op de rol van de overheid in de ontwikkeling van de Nederlandse Antillen in het verleden en in de toekomst.

De artikelen bevatten alle drie uitgangspunten voor onderzoek. Dit UNA-cahier heeft mede als doel fondsen voor dit onderzoek te mobiliseren.